

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 decembrie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 de inculpata

Dodonu Nadejda Gheorghe, născută la 03 noiembrie 1948, originară și domiciliată în s.Milești, r-nul Nisporeni.

Termenul examinării cauzei:

1. 08.11.2013 - 12.03.2014 - prima instanță,

2. 01.04.2014 - 19.06.2014 - instanța de apel,

3. 19.09.2014 - 15.12.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 12 martie 2014, Dodonu Nadejda a fost achitată în baza art.361 alin.(1) Cod penal pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Dodonu Nadejda este învinuită de către organul de urmărire penală pentru faptul că, în perioada de la 15 aprilie 2005 până la 28 decembrie 2012, avînd scopul folosirii ilegale a 24 m² de teren din grădina ce aparține cet.Croituru Viorica din s.Milești, r-nul Nisporeni, pentru desfășurarea activității de antreprenariat, a deținut și a folosit un contract de arendă a terenului agricol în care, conform raportului de expertiză grafologică nr.2314 din 26 aprilie 2013, semnătura din rubrica arendatorului nu aparține fostului proprietar al terenului, Croitoru Constantin, iar conform certificatului Primăriei Milești nr.669 din 27 septembrie 2012, asemenea certificat nu este înregistrat la primărie.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care N.Dodonu să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, invocînd că sentința este ilegală și neîntemeiată, prima instanță incorect a apreciat probele prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care N.Dodonu a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.361 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.

Instanța de apel a constatat că Dodonu Nadejda, în perioada de la 15 aprilie 2005 până la 28 decembrie 2012, avînd scopul folosirii ilegale a terenului cu suprafața de 24

m² din grădina ce aparține cet.Croitoru Viorica din s.Milești, r-nul Nisporeni, pentru desfășurarea activității de antreprenariat, a deținut și a folosit un contract de arendă a terenului agricol dat în care, conform raportului de expertiză grafologică nr.2314 din 26 aprilie 2013, semnătura din rubrica arendatorului nu aparține fostului proprietar al terenului, Croitoru Constantin, iar conform certificatului Primăriei Milești nr.669 din 27 septembrie 2012, asemenea certificat nu este înregistrat la primărie.

Instanța de apel, audiind suplimentar inculpata N.Dodonu, partea vătămată V.Croitoru și verificând actele cauzei, a conchis că vinovăția inculpatei în deținerea și folosirea unui contract de arendă fals este cert dovedită prin ansamblul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată, și anume prin declarațiile părții vătămate V.Croitoru, a martorului A.Mărcuță și actele cauze – procesul-verbal de confruntare între N.Dodonu și V.Croitoru, din care rezultă că aceasta din urmă a indicat că cunoaște de la tatăl ei că dînsul nu a încheiat careva contract de arendă și că semnătura din numele tatălui nu-i aparține acestuia, fiind falsificată; contractul de arendă a terenului agricol din 15.04.2005 între C.Croitoru și N.Dodonu; raportul de expertiză nr.2314 din 26.04.2013, potrivit concluziei căruia semnătura în numele lui C.Croitoru nu este efectuată de către acesta, semnătura în numele lui N.Dodonu este executată de către aceasta, iar de a stabili dacă semnătura din numele secretarului primărie V.Vidrașcu este executată de către aceasta sau de o altă persoană, nu a fost posibil; raportul de expertiză nr.5813 din 04.09.2013, potrivit căruia nu a fost posibil de stabilit cine a executat semnăturile din contract în numele lui C.Croitoru și V.Vidrașcu; certificatul nr.696 din 27.09.2012 eliberat de primăria s.Milești, prin care se confirmă faptul că contractul de arendă din 15.04.2015 nu este înregistrat în primărie.

Reieșind din probele sus menționate, instanța de apel a concluzionat că, contractul de arendă a terenului agricol deținut și folosit de inculpată este unul fals, deoarece conform concluziei raportului de expertiză grafologică nr.2314 din 26.04.2014, semnătura din rubrica arendatorului nu aparține fostului proprietar al terenului C.Croitoru, iar conform certificatului primăriei, acest contract nu este înregistrat la primărie.

De asemenea, instanța a indicat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpată nu echivalează cu achitarea acesteia, de vreme ce probele administrate în cauză, cercetate și verificate în instanța de apel, demonstrează vinovăția acesteia în săvîrșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile inculpatei corect urmează a fi încadrate în prevederile art.361 alin.(1) Cod penal – deținerea și folosirea documentului oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații. Totodată, instanța a concluzionat că din învinuirea inculpatei urmează a fi exclus semnul calificativ – ”confeccionare”, deoarece în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu, fapta acesteia nu cuprinde acțiuni privind confeccionarea contractului fals de arendă a terenului agricol.

La stabilirea măsurii de pedeapsă inculpatei, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite care se atribuie la categoria celor ușoare, de persoana acesteia, care anterior nu a fost judecată, se caracterizează pozitiv, este de vîrstă înaintată, a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea ei este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, considerînd-o ca una rațională și rezonabilă,

deoarece în cauză sînt întrunite condițiile prevăzute de lege, care justifică aplicarea pedepsei respective.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpata N.Dodonu care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, pe motiv că nu se consideră vinovată, în acțiunile ei lipsesc elementele infracțiunii încriminate, la baza sentinței de condamnare urmează a fi puse probe care se racordă între ele, pe cînd în cazul dat sînt prezente doar presupuneri, îndoieli care urmează a fi tratate în favoarea ei.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat de a declara recursul inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme sînt în drept să declare recurs ordinar.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 19.06.2014 în prezența procurorului, părții vătămate, inculpatei și avocatului acesteia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 18.07.2014 (f.d.205).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate - 18.07.2014, s-a prezentat inculpata, căreia i-a fost înmînată contra semnătură copia deciziei, fapt confirmat prin recipisă (f.d.206, 214).

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.231 alin.(3) și art.422 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei menționate expira la 19.08.2014.

Inculpata N.Dodonu, cît și avocatul acesteia, care i-a apărut interesele în instanța de apel, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu au atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată.

Conform materialelor dosarului, inculpata a înaintat recurs ordinar asupra deciziei instanței de apel la 21.08.2014, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție la 25.08.2014, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege și nu poate fi prelungită sau scurtată de instanța de judecată. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege - data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Argumentul recurenteii, precum că a primit decizia motivată la 23.07.2014, nu poate fi reținut, deoarece se combate prin recipisa de primire a copiei deciziei motivate semnată de ea personal la 18.07.2014 (f.d.214).

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpata N.Dodonu, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Dodonu Nadejda, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, în propria ei cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 22 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun